

Quickscan natuurwaardenonderzoek [REDACTED] Rijssen

In het kader van de Flora- & Faunawet

Colofon

Quicksan natuurwaardenonderzoek

██████████ Rijssen

In het kader van de Flora- & Faunawet en natuurbeschermingswet

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

██████████ ████████
██████████ ██████████

Projectnummer en versie: 732, versie 1.0		Status: concept
Projectleider: Ing. ██████████	Veldmedewerker(s): Ing. ██████████	Rapportdatum: 8 december 2015
Ligging projectgebied: ██████████ Rijssen		

Correspondentieadres:

██████████
██████████ Haaksbergen

████████████████████

@natuurbankOverijssel

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
1. Inleiding.....	4
2. Het plangebied.....	5
2.1 Situering.....	5
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	5
3 Voorgenomen activiteiten.....	6
3.1 Algemeen.....	6
3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten.....	6
3.3 Vaststellen van de invloedsfeer.....	6
3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied.....	6
4. Gebiedsbescherming.....	7
4.1 Algemeen.....	7
4.2 Natura 2000-gebied.....	7
4.3 Ecologische Hoofdstructuur.....	8
4.4 Waterlopen uit de Kaderrichtlijn water.....	8
4.5 Slotconclusie.....	9
5. Soortenbescherming; het onderzoek.....	10
5.1 Methode.....	10
5.2 Verwachting.....	11
5.3 Resultaten.....	11
5.4 Historische gegevens.....	12
5.5 Volledigheid van het onderzoek.....	12
6. Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep.....	12
6.1 Toetsingskader.....	12
6.2 Wettelijk kader per soortgroep.....	13
7. Conclusies en advies.....	15
Bijlagen:.....	16

Samenvatting

Er zijn concrete plannen voor de sloop en vervangende nieuwbouw op het adres [REDACTED] in Rijssen. Natuurbank Overijssel is gevraagd om te onderzoeken of de voorgenomen activiteit in overeenstemming is met de Flora- en Faunawet. Vanwege de ligging in het dorp Rijssen en omdat het om vervangende nieuwbouw gaat, is het plan niet getoetst aan de Natuurbeschermingswet. Aangenomen wordt dat de voorgenomen activiteit geen negatief effect op beschermde gebieden buiten Rijssen heeft.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren, nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten en is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermd leefgebied van dieren die een vaste verblijfplaats buiten het plangebied bezetten. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op de Ecologische Hoofdstructuur, Waardevolle wateren en beschermd natuurgebied zoals Natura2000-gebied.

De voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren, verwonden en doden van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen dienen om te gaan. Voor het verstoren (verwonden en doden) van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren/vernielen van bezette vogelnesten en jaarrond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden

Het plangebied bestaat uit een bakstenen gebouw met (holle) spouw en gebakken dakpannen in een stedelijke omgeving. Bouwstijl, gebruikte materialen en staat van onderhoud maken het plangebied tot een ongeschikt functioneel leefgebied voor de meeste beschermde soorten. Er zijn aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een verblijfplaats bezetten in het gebouw en mogelijk nestelen er Gierzwaluwen onder de dakpannen. Vaste verblijfplaatsen van vleermuizen en nesten van Gierzwaluwen zijn jaarrond beschermd. Om verblijfplaatsen van vleermuizen en nestplaatsen van Gierzwaluw te mogen verstoren/vernielen is een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Ff-wet vereist. Vervolgonderzoek naar de functie van het gebouw voor vleermuizen en Gierzwaluwen is wettelijk verplicht. Dit vervolgonderzoek dient volgens daarvoor vastgestelde protocollen uitgevoerd te worden, maar kan bezoeken kunnen gedeeltelijk gecombineerd worden. Vervolgonderzoek naar de functie van het gebouw voor vleermuizen en Gierzwaluwen is sterk gebonden aan seizoenen. De aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen en nestplaatsen van de Gierzwaluw vormen geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen activiteit maar er moeten mitigerende maatregelen genomen worden om het negatieve effect van de voorgenomen activiteit weg te nemen of zo veel mogelijk te verzachten, zoals het plaatsen van tijdelijke- en duurzame vervangende nest-/verblijfplaatsen. Ook dienen de werkzaamheden afgestemd te worden op de ecologie van de aanwezige soorten.

Het plangebied ligt niet in- of direct naast gronden die tot de EHS, waardevolle waterloop of Natura2000-gebied behoren. Vanwege de lokale invloedsfeer van de voorgenomen activiteit, heeft deze geen negatief effect op deze gebieden. De instandhoudingsdoelen van het Natura2000-gebied/waardevolle waterloop en de kernkwaliteiten van de EHS worden door de voorgenomen activiteit niet aangetast. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing of natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

1. Inleiding

Er zijn concrete plannen voor de sloop en vervangende nieuwbouw op het adres [REDACTED] in Rijssen. Natuurbank Overijssel is gevraagd om te onderzoeken of de voorgenomen activiteit in overeenstemming is met de Flora- en Faunawet. Vanwege de ligging in het dorp Rijssen en omdat het om vervangende nieuwbouw gaat, is het plan niet getoetst aan de Natuurbeschermingswet. Aangenomen wordt dat de voorgenomen activiteit geen negatief effect op beschermde gebieden buiten Rijssen heeft.

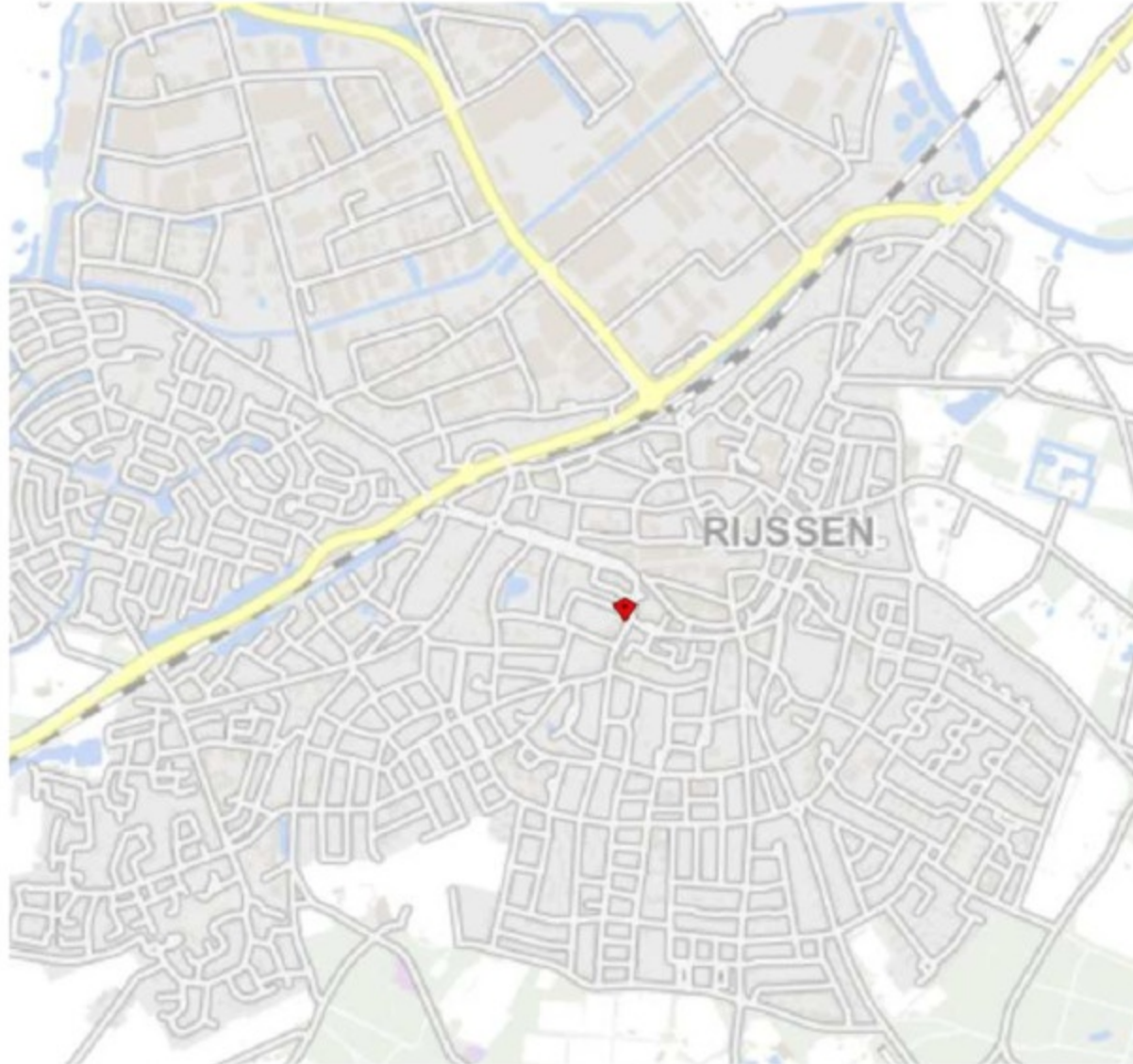
Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren, nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten en is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermd leefgebied van dieren die een vaste verblijfplaats buiten het plangebied bezetten. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op de Ecologische Hoofdstructuur, Waardevolle wateren en beschermd natuurgebied zoals Natura2000-gebied.

Voorliggend rapport beschrijft het onderzoeksgebied, de onderzoekopzet, de resultaten van het onderzoek en de wettelijke consequentie.

2. Het plangebied

2.1 Situering

Het plangebied is gelegen aan de [REDACTED] in Almelo. Het ligt aan de oostzijde van de stad Almelo. Op onderstaande luchtfoto wordt het plangebied globaal weergegeven met de cirkel.

Globale ligging van het plangebied in de omgeving. Het plangebied wordt met de rode marker aangeduid. Bron: Provincie Overijssel.

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat uit een winkelpand met aan bovenwoning aan de voorzijde. Het gebouw is gebouwd met bakstenen en beschikt over een spouwmuur. De woning heeft een schuin dak en is gedekt met gebakken dakpannen. Aan de achterzijde van de woning bevindt zich winkelruimte. Dit gedeelte heeft een plat dak en is gedekt met bitumen dakleer. De staat van onderhoud is goed. Het pand is wind- & waterdicht en er zijn geen kapotte dakpannen of kieren/scheuren in muren zichtbaar.

Detailopname van het plangebied. Bron: Provincie Waarneming.NL.

3 Voorgenomen activiteiten

3.1 Algemeen

Het voorgenomen plan bestaat uit het slopen van alle bebouwing in het plangebied en het bouwen van een appartementencomplex met zes woningen. Aan de achterzijde van het complex wordt parkeerruimte gemaakt voor auto's van de bewoners.

We onderscheiden de volgende aspecten in relatie tot een mogelijk effect op beschermde flora- en fauna:

- Sloop bebouwing
- Bouwrijp maken nieuwbouw
- Bouwen appartementencomplex
- Exploitatie (bewoning) van de woningen

3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten

De voorgenomen activiteit heeft mogelijk een negatieve invloed op beschermde soorten. We onderscheiden de volgende negatieve invloeden:

Mogelijke tijdelijke invloeden:

- Verstoring van nest- en verblijfplaatsen als gevolg van geluid, licht, stof en trillingen tijdens de sloop- en bouwfase

Mogelijke permanente invloeden:

- Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen en/of jaar rond beschermde nesten;
- Vernielen/verdwijnen van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soorten;

3.3 Vaststellen van de invloedsfeer

Naast een tijdelijk effect in het onderzoeksgebied, kan het zijn dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten en/of - natuurgebied buiten het onderzoeksgebied. Dit noemen we de invloedsfeer. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door de aard en omvang van de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Het effect van het negatieve effect verschilt per soorten en soortgroep.

Beoordeling van de invloedsfeer van de voorgenomen activiteit:

De invloedsfeer van de voorgenomen activiteiten wordt als lokaal beschouwd. De kwantiteit en kwaliteit van oppervlakte- en grondwater wordt niet beïnvloed, er vindt geen licht- en geluidsvervuiling naar de omgeving plaats en er vindt geen dusdanige uitstoot van verzurende- en/of vermestende stoffen (NH₄/NO_x) plaats dat beschermde natuurwaarden er onder lijden. Mogelijk zijn tijdens de sloop- en aanlegfase geluid, trilling of stof waarneembaar buiten het plangebied. Deze effecten zijn incidenteel en kortdurend en hebben geen negatief effect op beschermde soorten in de omgeving.

3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied

Vanwege de lokale invloedsfeer wordt het onderzoeksgebied gelijk gesteld aan het plangebied. De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op soorten en/of habitats buiten het plangebied.

4. Gebiedsbescherming

4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het mogelijke effect van de voorgenomen activiteit op beschermd natuurgebied en de Ecologische Hoofdstructuur.

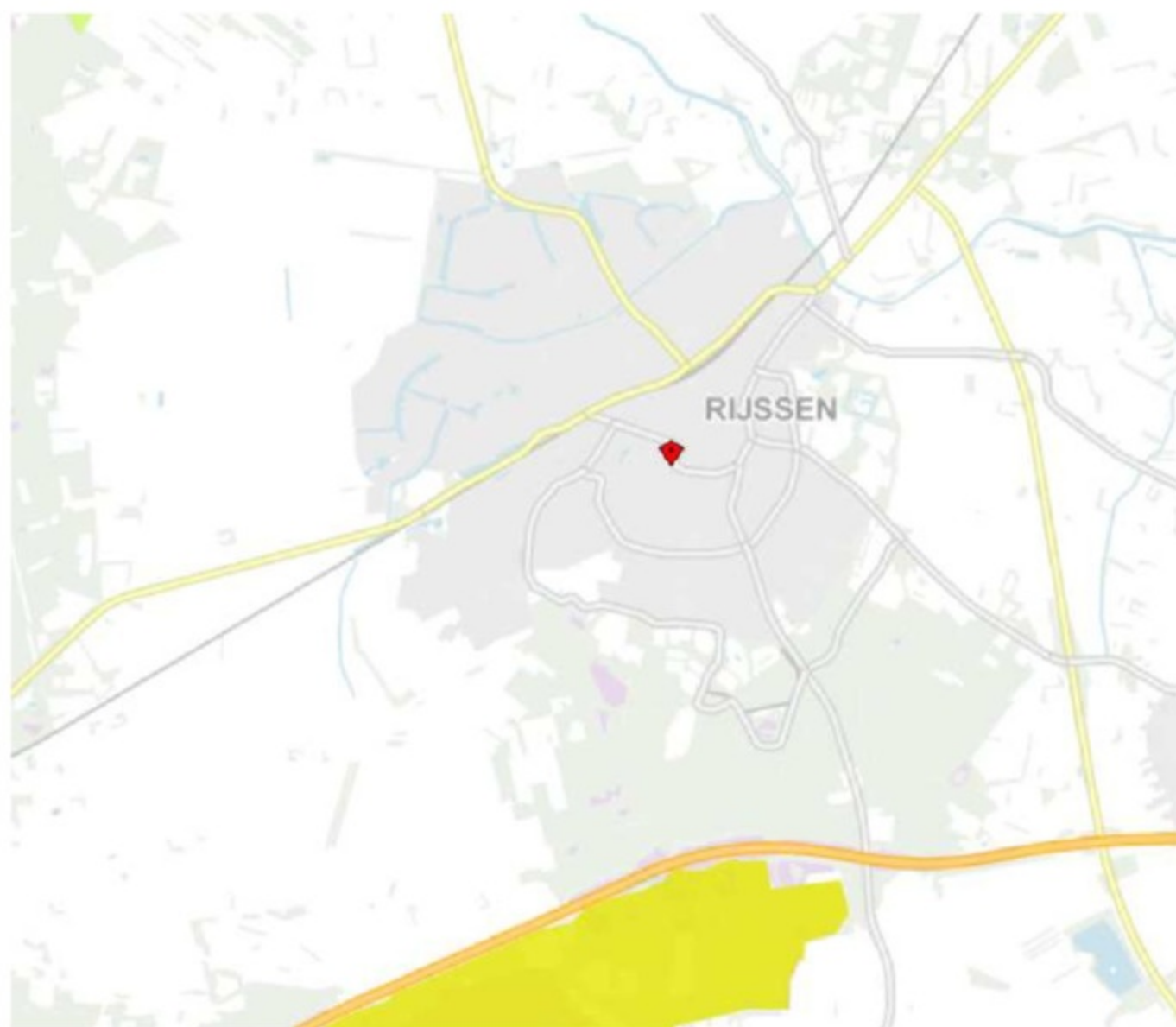
4.2 Natura 2000-gebied

Natura 2000 betreft een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. Voor Nederland gaat het in totaal om 162 gebieden. De provincie Overijssel kent 26 natuurgebieden die een Europese erkenning hebben. De Europese Unie heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote biologische, esthetische en economische waarde is. Om deze natuur te behouden heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000.

De bescherming van Natura2000-gebied wordt geregeld via de Natuurbeschermingswet. Provincies vormen het bevoegd gezag voor de duurzame veiligstelling van deze gebieden in hun provincie. Voor activiteiten die leiden tot aantasting van de duurzame instandhouding van deze gebieden dient een natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

Ligging t.o.v. beschermd natuurgebied

Het plangebied ligt niet in, of direct naast een Natura2000-gebied. In de omgeving van het plangebied liggen twee Natura2000-gebieden, waaronder het Natura2000-gebied Borkeld en Sallandse Heuvelrug. Het Natura2000-gebied Borkeld ligt 2,5 kilometer ten zuiden van het plangebied, het Natura2000-gebied Sallandse Heuvelrug ligt 4,7 kilometer van noordwesten van het plangebied. Op onderstaande kaarten wordt de ligging van Natura2000-gebied in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Ligging van Natura2000-gebied in de omgeving van het plangebied. Het plangebied wordt met de rode marker aangeduid. bron: Provincie Overijssel.

Effectbeoordeling

Het plangebied ligt niet in, of direct naast Natura2000-gebied. De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal. Dat wil zeggen dat de voorgenomen activiteit geen negatief effect op gebieden erbuiten heeft. De instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied wordt door de voorgenomen activiteit niet negatief beïnvloed.

Conclusie

Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen Natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

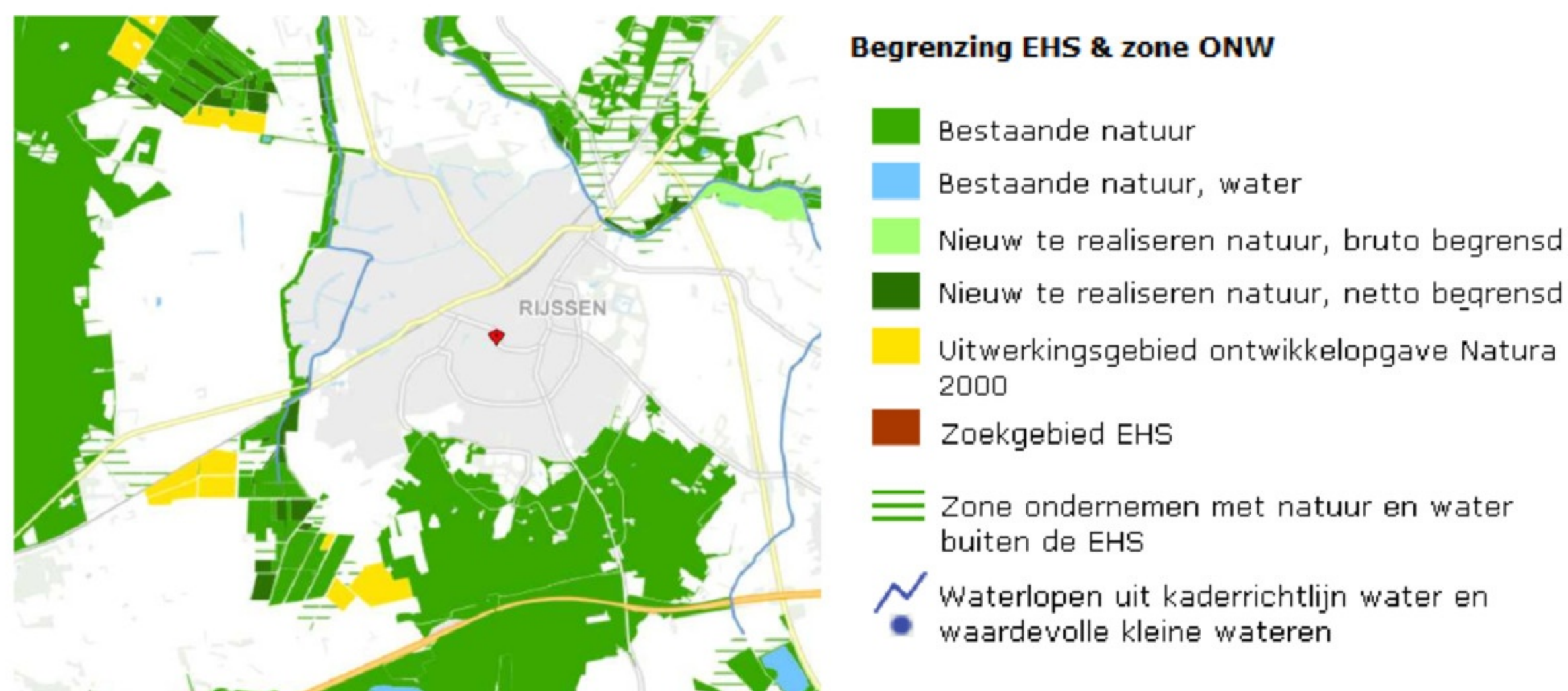
4.3 Ecologische Hoofdstructuur

Provincies zijn verantwoordelijk voor de veiligstelling en ontwikkeling van de Ecologische Hoofdstructuur in hun provincies. De beoordeling of de voorgenomen activiteit past in de EHS dient met name uitgevoerd te worden in de afweging van een 'goede ruimtelijke ordening' als onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing. De aanwezigheid van beschermde planten en dieren is daarbij niet van belang.

Het ruimtelijk beleid voor de EHS is gericht op „behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden“ van de EHS waarbij we tevens zoveel mogelijk rekening houden met de andere belangen die in het gebied aanwezig zijn. De kernkwaliteiten binnen de EHS zijn natuurkwaliteit, landschappelijke kwaliteiten en beleving van rust. Voor ontwikkelingen die niet passen binnen de doelstelling van de EHS is geen ruimte, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang waar niet op een andere manier aan kan worden voldaan. Daarbij hanteren we de zogenaamde EHS-spelregels: herbegrenzing van de EHS, saldering van negatieve effecten en toepassing van het compensatiebeginsel. Het „nee, tenzij“-principe en de overige spelregels hebben wij opgenomen in de provinciale Omgevingsverordening. Er is door toepassing van de spelregels ruimte voor het aanpassen van de begrenzing als daarmee de doelen op een betere manier kunnen worden bereikt.

Ligging t.o.v. de EHS

Het plangebied ligt niet in, of direct naast gronden die tot de EHS behoren. Gronden die tot de EHS behoren liggen op minimaal 550 meter afstand van het plangebied. Op onderstaande kaart wordt de ligging van de EHS in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Ligging van de EHS nabij het plangebied. Het plangebied wordt met de rode marker aangeduid. bron: Provincie Overijssel.

Effectbeoordeling

Het plangebied ligt buiten de EHS en de invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal waardoor de voorgenomen activiteit geen negatief effect heeft op de kernkwaliteiten en omgevingscondities van de EHS.

Conclusie

Het plangebied ligt niet in- of direct naast de EHS. Vanwege de lokale invloedssfeer heeft de voorgenomen activiteit geen negatief effect op de EHS. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden.

4.4 Waterlopen uit de Kaderrichtlijn water

In Nederland vertaalt de Rijksoverheid de Kaderrichtlijn Water (KRW) in landelijke beleidsuitgangspunten, kaders en instrumenten. De Minister van Infrastructuur en Milieu is eindverantwoordelijk voor de

uitvoering van de KRW. Zij is dit mede namens de andere rijkspartijen en in nauw overleg met provincies, waterschappen en gemeenten. In het Bestuursakkoord Water is de samenwerking in het waterbeheer en -beleid tussen deze partijen vastgelegd.

Per stroomgebied moet in 2009 in stroomgebiedsbeheerplannen zijn aangegeven hoe de waterkwaliteit kan worden verbeterd. Nederland is verdeeld over vier internationale stroomgebiedsdistricten: Rijn, Maas, Schelde en Eems. Tot een stroomgebiedsdistrict behoort niet alleen het water van de hoofdrivier, maar al het water in het betreffende gebied.

Ligging nabij waardevolle waterloop

Het plangebied ligt niet in- of direct naast een waardevolle waterloop. De meest dichtbij gelegen waardevolle waterloop ligt 1,4 kilometer ten westen van het plangebied. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van een waardevolle waterloop in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Ligging van waardevolle waterlopen (blauwe lijn) in de omgeving van het plangebied. Het plangebied wordt met de rode marker aangeduid. bron: Provincie Overijssel

Effectbeoordeling

De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal en heeft geen negatief effect op waardevolle waterlopen.

Conclusie

Het plangebied ligt niet in- of direct naast een waardevolle waterloop en de invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal. De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op de kwaliteitsdoelen van waardevolle waterlopen.

4.5 Slotconclusie

Het plangebied ligt niet in, of direct naast de EHS, Natura2000-gebied of waardevolle waterloop. De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal en heeft geen negatief effect op beschermde gebieden of waterlopen erbuiten. De instandhoudingsdoelen van het Natura2000-gebied, de kwaliteitsdoelen van de kaderrichtlijn water en de kernkwaliteiten van de EHS worden door de voorgenomen activiteit niet aangetast. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing, watervergunning of natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteit uit te mogen voeren in overeenstemming met deze wetgeving.

5. Soortenbescherming; het onderzoek

5.1 Methode

In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het onderzoeksgebied op 7 december 2015 onderzocht op het voorkomen van beschermde planten en dieren en de potentiële aanwezigheid van deze soorten (geschiktheid van het gebied voor de desbetreffende soorten). Er zijn verder geen andere aanvullende onderzoeken uitgevoerd m.b.t. vogels, vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers. De inventarisatie is te voet in het terrein uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden (bewolkt, droog, temperatuur 9 °C en een matig zuidwestenwind).

Bij het bepalen van de mogelijke aantasting van beschermde soorten is gebruik gemaakt van de volgende onderdelen:

- Veldbezoek op 7 december
- Aanvullend bronnenonderzoek (o.a. waarneming.nl, telmee.nl, internet);

Specifieke relevante literatuurbronnen zijn o.a.

- Digitale atlas van amfibieën en reptielen (RAVON 2015)
- De zoogdieren van Overijssel (Douma, 2011)

Flora en vegetatie

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde planten. De onderzoeksperiode is matig geschikt voor floristisch onderzoek omdat planten in de wintermaanden niet bloeien en sommige planten gedeeltelijk afgestorven zijn. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan echter wel een goede inschatting gemaakt worden van de potentie van het onderzoeksgebied en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vogels

Het gebied is visueel onderzocht op het voorkomen van broedvogels, specifiek de mogelijkheid dat er zich nesten, potentiële nestlocaties, beschermde vaste rust en -verblijfplaatsen in het onderzoeksgebied bevinden. De onderzoeksperiode is beperkt geschikt om alle in Nederland voorkomende broedvogels vast te stellen omdat de meeste vogelsoorten in deze periode geen territoriaal gedrag (zang, nestbouw) vertonen (en geen bezet nest meer hebben) en zomergasten (trekvogels) vertrokken zijn naar hun overwinteringsgebied(en). Op basis van een beoordeling van de biotoop kan echter wel een goede inschatting gemaakt worden van de functie en betekenis van het plangebied voor (broed)vogels.

Zoogdieren

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde zoogdieren. Er is gekeken naar graaf, vraat-, krabsporen, uitwerpselen, prooi-resten, pootafdrukken, haren en holen. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar grondgebonden zoogdieren, maar beperkt geschikt voor onderzoek naar vleermuizen. In de wintermaanden kruipen (individuele) vleermuizen dieper weg in het gebouw en zijn verblijfplaatsen zoals holle ruimtes achter vensterluiken, gevelbetimmeringen en gevelpannen verlaten. Oude sporen, zoals uitwerpselen onder bepaalde zomerverblijfplaatsen verregenen en verwaaien zodat deze in de wintermaanden doorgaans niet meer zichtbaar zijn. Op basis van landschappelijke kenmerken van het onderzoeksgebied kan echter wel een goede inschatting gemaakt worden van de potentiële functie van het onderzoeksgebied voor vleermuizen en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Amfibieën & reptielen

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van amfibieën en reptielen omdat potentieel Geschikt functioneel leefgebied voor amfibieën en reptielen ontbreekt.

Dagvlinders

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van dagvlinders omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde dagvlindersoorten ontbreekt.

Libellen

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van libellen omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde libellensoorten ontbreekt.

Kevers en mieren

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde kevers en mieren omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde kever- en mierensoorten ontbreekt.

Vissen en kreeftachtige

Het onderzoeksgebied niet onderzocht op het voorkomen van vissen en kreeftachtige omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde vissensoorten en kreeftachtigen ontbreekt.

5.2 Verwachting

Op basis van bronnenonderzoek, landschappelijke karakteristieken, bouwstijl en gebruikte bouwmaterialen, aard, omvang en gebruik van het onderzoeksgebied, dan lijkt het onwaarschijnlijk dat er beschermde soorten worden aangetroffen uit de volgende groepen:

- Kevers
- Vissen en kreeftachtigen
- Vaatplanten
- Libellen
- Dagvlinders
- Reptielen
- Amfibieën
- Grondgebonden zoogdieren

Mogelijk komen de volgende soortgroepen in het gebied voor:

- Vogels
- Vleermuizen

5.3 Resultaten

Planten

Er zijn in het plangebied geen beschermde plantensoorten waargenomen. Het plangebied bestaat volledig uit bebouwing en een smalle strook erfverharding. De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied tot een weinig geschikte groeiplaats voor beschermde plantensoorten.

Vogels

Er zijn tijdens het bezoek geen territoriumindicerende waarnemingen van vogels verricht en er zijn geen aanwijzingen gevonden dat vogels het gebouw benutten als nestplaats. Vanwege het pannendak, de ligging van het gebouw in het centrum van Rijssen en de vrije ruimte rondom de woning, kan de aanwezigheid van nesten van de Gierzwaluw in het dakvlak niet uitgesloten worden. Gierzwaluwen kunnen nestelen onder de pannen, nokpannen, loodslabben en gevelbetimmeringen ongeacht de positionering. De aanwezigheid van bezette nesten van Gierzwaluwen in het dakvlak ontgaat de meeste bewoners waardoor bewoners geen betrouwbare 'bron' zijn om de functie van het gebouw voor Gierzwaluwen vast te stellen.

Gierzwaluwen arriveren begin mei en verlaten ons land half augustus. Vanaf de buitenzijde kan een gebouw niet beoordeeld worden op de aan- of afwezigheid van nesten van de Gierzwaluw. Omdat ze geen echte nesten maken, is een visuele inspectie van het dakvlak (inspectie onder de pannen) geen

oplossing om zekerheid te verkrijgen over de functie van het gebouw voor Gierzwaluwen. Er nestelen vermoedelijk geen andere vogelsoorten in het plangebied.

Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek zijn geen vleermuizen waargenomen, maar er zijn aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een verblijfplaats in het onderzoeksgebied bezetten. Onder de gevelpannen van de zuidgevel zijn enkele (verweerde) uitwerpselen gevonden, vermoedelijk van een Gewone Dwergvleermuis (zie foto's onder). Vleermuizen kunnen in het plangebied een verblijfplaats bezetten in de spouw, achter gevelpannen, onder loodslabben of onder het pannendak. Soorten die normaal een verblijfplaats in gebouwen bezetten zijn Laatvlieger, Gewone Dwergvleermuis, Gewone Grootoorvleermuis en Meervleermuis. Vleermuizen kunnen een verblijfplaats benutten voor verschillende functies zoals zomer- en winterverblijfplaats, kraamkolonie en paarverblijf.

Gelet op de bouwstijl en staat van onderhoud vormt het gebouw een potentieel geschikte verblijfplaats voor verschillende soorten vleermuizen en wordt het gebouw mogelijk gebruikt als zomer- en paarverblijf van een solitair mannetje van de Gewone Dwergvleermuis. De aanwezigheid van een kraamkolonie kan echter niet uitgesloten worden.

Uitwerpselen van vleermuizen onder de gevelpanen aan de zuidzijde van de bovenwoning.

De inrichting van het plangebied maakt het tot een ongeschikt foerageergebied en het plangebied vormt geen verbindende schakel in een lijnvormig (landschaps)element. Het vormt daarom geen essentieel onderdeel van een vliegroute van vleermuizen.

Overige soorten

Er zijn geen andere beschermde soorten waargenomen en het plangebied wordt niet als functioneel leefgebied van andere beschermde soort(groep)en beschouwd.

5.4 Historische gegevens

Van de onderzoeksgebieden zijn geen historische gegevens bekend.

5.5 Volledigheid van het onderzoek

Het onderzoek is volledig uitgevoerd met geschikte weersomstandigheden. Het volledige onderzoeksgebied is onderzocht.

6. Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep

6.1 Toetsingskader

Voor het verstoren van soorten van tabel 1 is geldt een algemene vrijstelling indien er sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling en/of bestendig beheer. Voor verstoren van soorten uit tabel 2 van de Ff-wet

geldt ook een vrijstelling, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Wel dient rekening gehouden te worden met jaar rond beschermde nesten en leefgebieden, evenals met bezette vogelnesten. Soorten uit tabel 3 zijn beschermd. Voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoring of het doden van soorten is een ontheffing noodzakelijk. Dit is ook noodzakelijk voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoring of het doden van soorten, wanneer er niet gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen kunnen omgaan. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette vogelnesten en jaarrond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden

6.2 Wettelijk kader per soortgroep

Flora

In het onderzoeksgebied komen geen beschermde plantensoorten voor. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Vogels

Op basis van het uitgevoerde onderzoek kan geen uitsluitsel gegeven worden over de functie van het gebouw voor de Gierzwaluw. Mogelijk bezetten Gierzwaluwen een nestplaats in het dakvlak van de woning. Nesten van de Gierzwaluw zijn jaarrond beschermd en mogen alleen verstoord/vernield worden mits ontheffing is verleend van de verbodsbepalingen zoals opgenomen in de Ff-wet. Er nestelen vermoedelijk geen andere soorten in het plangebied.

Geadviseerd wordt om de functie van het gebouw voor vleermuizen nader te onderzoeken in de periode juni-juli. Daarvoor zijn minimaal twee bezoeken aan het plangebied op het goede moment in de voortplantingsperiode van Gierzwaluwen vereist.

Vleermuizen

M.b.t. verblijfplaatsen

Vleermuizen bezetten een verblijfplaats in het plangebied. Op basis van het uitgevoerde onderzoek kan echter de functie van het gebouw niet vastgesteld worden, welke soorten in het gebouw huizen en hoeveel vleermuizen een verblijfplaats in het gebouw bezetten.

Vaste verblijfplaatsen van vleermuizen zijn volgens de Ff-wet jaarrond beschermd en mogen alleen met een ontheffing verstoord of vernield worden. Duidelijkheid over de precieze functie van het gebouw is vereist om een ontheffing van de verbodsbepalingen van de FF-wet te kunnen ontvangen. Op basis van de functie van het gebouw voor vleermuizen worden mitigerende maatregelen vastgesteld. Geadviseerd wordt om de functie van het gebouw voor vleermuizen nader te onderzoeken conform het vleermuisprotocol. Dit protocol, dat opgesteld is door het Ministerie in samenspraak met vleermuisdeskundigen, gaat uit van minimaal vier bezoeken aan het plangebied in de periode juni-september. Tijdens de bezoeken in juni-juli wordt gekeken naar de aanwezigheid van zomer- en kraamkolonies, tijdens het onderzoek in augustus wordt gekeken naar aanwijzingen voor een winterverblijfplaats (middernachtzwermen) en tijdens het bezoek in september wordt gekeken naar paarverblijven (werfroep van mannetjes).

M.b.t. foerageergebied

Het plangebied heeft geen functie als foerageergebied. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

M.b.t vliegroute

Het onderzoeksgebied maakt geen onderdeel uit van een vliegroute van vleermuizen. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

Overige soorten

Er zijn geen andere soorten die een vaste verblijfplaats of voortplantingsplaats in het plangebied bezetten.

Soortgroep	Soorten planlocatie	Verbodsbepalingen*	aandachtspunt
Vleermuizen	Onbekend; mogelijk soorten als Gewone Dwergvleermuis en Laatvlieger	<i>Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren</i> <i>Artikel 10: Verbod: opzettelijk verontrusten van beschermde dieren</i> <i>Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen</i>	Functie van gebouw voor vleermuizen vaststellen. Vleermuisonderzoek is sterk gebonden aan seizoenen.
Broedvogels	Onbekend; mogelijk Gierzwaluw	<i>Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren.</i> <i>Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren.</i> <i>Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen.</i>	Functie van gebouw voor Gierzwaluwen vaststellen. Onderzoek naar nestplaatsen van Gierzwaluwen is sterk gebonden aan seizoenen.
Overige soorten	Niet aanwezig	Niet van toepassing	geen

* Toelichting verbodsbepalingen tabel:

Artikel 2: Zorgplicht en Zorgvuldig handelen ten aanzien van alle plant- en diersoorten, al dan niet beschermd

Artikel 8: Verbod: plukken, uitsteken, vernielen, beschadigen of verwijderen van beschermde planten

Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren

Artikel 10: Verbod: opzettelijk verontrusten van beschermde dieren

Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen

Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren

Artikel 13: Verbod: onder zich hebben van beschermde planten, dieren, eieren of producten hiervan

Tabel 1. Aangetroffen of verwachte beschermde soorten (Ff-wet tabel 2 of 3) die mogelijk geschaad worden.

7. Conclusies en advies

De voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren, verwonden en doden van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen dienen om te gaan. Voor het verstoren (verwonden en doden) van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren/vernielen van bezette vogelnesten en jaarrond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden

Het plangebied bestaat uit een bakstenen gebouw met (holle) spouw en gebakken dakpannen in een stedelijke omgeving. Bouwstijl, gebruikte materialen en staat van onderhoud maken het plangebied tot een ongeschikt functioneel leefgebied voor de meeste beschermde soorten. Er zijn aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een verblijfplaats bezetten in het gebouw en mogelijk nestelen er Gierzwaluwen onder de dakpannen. Vaste verblijfplaatsen van vleermuizen en nesten van Gierzwaluwen zijn jaarrond beschermd. Om verblijfplaatsen van vleermuizen en nestplaatsen van Gierzwaluw te mogen verstoren/vernielen is een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Ff-wet vereist.

Vervolgonderzoek naar de functie van het gebouw voor vleermuizen en Gierzwaluwen is wettelijk verplicht. Dit vervolgonderzoek dient volgens daarvoor vastgestelde protocollen uitgevoerd te worden, maar kan bezoeken kunnen gedeeltelijk gecombineerd worden. Vervolgonderzoek naar de functie van het gebouw voor vleermuizen en Gierzwaluwen is sterk gebonden aan seizoenen. De aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen en nestplaatsen van de Gierzwaluw vormen geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen activiteit maar er moeten mitigerende maatregelen genomen worden om het negatieve effect van de voorgenomen activiteit weg te nemen of zo veel mogelijk te verzachten, zoals het plaatsen van tijdelijke- en duurzame vervangende nest-/verblijfplaatsen. Ook dienen de werkzaamheden afgestemd te worden op de ecologie van de aanwezige soorten.

Het plangebied ligt niet in- of direct naast gronden die tot de EHS, waardevolle waterloop of Natura2000-gebied behoren. Vanwege de lokale invloedsfeer van de voorgenomen activiteit, heeft deze geen negatief effect op deze gebieden. De instandhoudingsdoelen van het Natura2000-gebied/waardevolle waterloop en de kernkwaliteiten van de EHS worden door de voorgenomen activiteit niet aangetast. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing of natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

Samengevat:

- Vleermuizen bezetten een verblijfplaats in het gebouw, mogelijk bezetten Gierzwaluwen een nestplaats in het te slopen gebouw.
- Nader onderzoek, conform daarvoor geldende protocollen, is vereist om duidelijkheid te verkrijgen over de functie van het gebouw voor deze soorten.
- De aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen en/of een nestplaats van de Gierzwaluw vormt geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen activiteit. Indien deze soorten een nest-/verblijfplaats in het gebouw bezetten dan worden er voorwaarden gesteld aan de uitvoering en moeten er mitigerende maatregelen genomen worden. Deze maatregelen worden vastgelegd in een ontheffing ex. art. 75C van de Ff-wet.
- Het plangebied ligt niet in- of direct naast een beschermd natuurgebied, waardevol waterlichaam of de EHS en heeft geen effect op deze gebieden in de omgeving.

Bijlagen:

Bijlage 1. De natuurkalender

Bijlage 2. Toelichting Flora- en faunawet

Bijlage 3. Fotobijlage

Bijlage 1 Natuurkalender

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
houtopstanden												
afzetten / hakhoutbeheer												
dunnen												
verwijderen opslag / exoot, nazorg												
heg afzetten												
knotten												
opsnoeien / opkronen												
hoogstam wintersnoei												
hoogstam zomersnoei												
bomen met winterslaapplaats vogels												
vleermuisbomen zomerverblijf												
vleermuisbomen paarplaats												
das												
hazelmuis struweel en hakhoutbeheer												
boomkikker struweel												
Grazige vegetaties												
maaieren vochtig/nat grasland												
maaieren droog schraalgrasland												
Wateren												
poel opschonen												
boomkikker wateren												
geelbuikvuurpad kleinschalig												
geelbuikvuurpad grootschalig												
Gebouwen m.b.t. vleermuizen												
zomerverblijf												
winterverblijf												

Optimale periode voor werkzaamheden.

Acceptabele periode voor werkzaamheden.

De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol.

Geen werkzaamheden in deze periode.

Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht.

Bijlage 2

Toelichting Flora en faunawet

Algemeen

De Flora- en faunawet regelt (onder andere) de bescherming van kwetsbare en bedreigde inheemse planten en diersoorten. Onder de algemene verbodsbepalingen (Artikelen 8 t/m 18) worden handelingen verboden die kunnen leiden tot het vernielen van beschermde inheemse planten op hun groeiplaats en beschermde inheemse dieren in hun natuurlijke leefomgeving. Zo is het onder meer verboden om beschermde inheemse planten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enige wijze van hun groeiplaats te verwijderen. Daarnaast is het verboden om inheemse beschermde diersoorten opzettelijk te verontrusten dan wel hun nesten, holen of andere voortplantingsplaatsen of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De Ff-wet biedt onder Artikel 75 de mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing van de in de Artikelen 8 t/m 18 genoemde verbodsbepalingen. De genoemde vrijstellingen worden alleen verleend in zoverre er geen 'andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Om te bepalen of ontheffing kan worden gekregen moet aan verschillende voorwaarden worden voldaan:

- Er dient inzicht te bestaan in het voorkomen van wettelijk beschermde dier- en plantensoorten in het projectgebied;
- Er dient inzicht te bestaan in de mate waarin de voorgenomen activiteiten dusdanig negatieve effecten hebben op soorten dat de 'gunstige staat van instandhouding' in het geding is.

Indien dit het geval zou zijn, dient aangegeven te worden welke mitigerende maatregelen getroffen worden om de negatieve effecten op de 'gunstige staat van instandhouding' te voorkomen. Indien de mogelijke negatieve effecten niet volledig gemitigeerd kunnen worden, dient aangegeven te worden op welke wijze de effecten gecompenseerd zullen worden.

Toelichting Flora- en Faunawet, Wijzigingen Artikel 75 (AMvB)

Sinds februari 2005 is een Algemene Maatregel van Bestuur van kracht worden, waarin wijzigingen inzake art.75 zijn opgenomen. De wijzigingen in deze AMvB betekenen een zekere verruiming van ontheffing en vrijstelling: niet in alle gevallen is een ontheffingsaanvraag meer nodig.

Globaal betekent dit het volgende:

Er zijn een drietal soortenlijsten waarvoor verschillende richtlijnen zijn. Deze zijn in toenemende mate van 'zwaarte':

Tabel 1: (soorten als egel, haas, bruine kikker, Zwanenbloem, Dotterbloem)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 1. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (lichte toets).

Tabel 2: (soorten als div. orchideeën, vogels)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 2, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde 'gedragscode'. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet zelf door aanvrager worden opgesteld en worden goedgekeurd door het ministerie van LNV. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (uitzondering bepaalde vogelsoorten: zie 3)

Tabel 3: (echte kritische soorten bijlage IV HR/VR)

Dit is de zwaarste categorie, waarbij ook voor beheer de vrijstelling beperkt is. Voor andere activiteiten is ontheffing nodig, waarbij een uitgebreide toets dient te worden verricht (behalve het criterium 'geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding' ook 'dwingende redenen van openbaar belang', mogelijkheden van alternatieven e.d.). De procedure is vastgelegd in een stappenplan. Hierin is vermeld in welke gevallen de Ff-wet niet van toepassing is, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

Naast een verbod op het doden en verwonden (Art. 9 Ff-wet) en het opzettelijk verontrusten (Art. 10 Ff-wet) van vleermuizen, is het tevens verboden om verblijf- en voortplantingsplaatsen weg te nemen, te verstoren en aan te tasten (Art. 11 Ff-wet). Belangrijke migratie- en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijv. hollen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per exemplaar hieronder (Min. EL&I 2011).

De verbondsbepaling genoemd in artikel 11 van de ff-wet worden enkel overtreden wanneer de door dit artikel beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen hun specifieke functie niet meer naar behoren kunnen vervullen. De vaste rust- of verblijfplaats kan hierdoor niet meer dezelfde functie aan beschermde dier- of plantensoort bieden als voorheen

In Bijlage 1 worden de tabellen van de AMvB nader verklaard. In de brochure 'Buiten aan het werk' van het ministerie LNV is bovendien een toelichting op deze AMvB is te vinden (zie website dienst Regelingen van het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen.

Artikel 2, lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.

Artikel 2, lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

Bijlage 3. Fotobijlage.

